

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на Елица Йорданова Стоянова

на тема: “Джудо- условие за развитие на емоционалната интелигентност на студентите“

за придобиване на образователната и научната степен „Доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по физическо възпитание и спорт- джудо).

от **проф. д.п.н. Емилия Миленкова Рангелова**, хабилитирана и доктор на науките в област на висшето образование 1. Педагогически науки; професионално направление 1.2 Педагогика, специалност „Теория на възпитанието и дидактика“, e-mail – erangelova@abv.bg

Предложеният за защита труд е посветен на не разработен в областта на физическото възпитание проблем – участието в спорта Джудо като условие за развитие на емоционалната интелигентност на студентите.

Трудът е целесъобразно структуриран в увод, четири глави, изводи, заключение, литература, приложения.

В увода е обоснована значимостта и необходимостта от изследване на проблема. Формулирани са целта, задачите и методиката на изследването.

В първата глава е направен историко-философски преглед на източната културна традиция и нейната проекция в бойните и спортни изкуства. Анализирани са ролята на философско религиозните учения и бойните изкуства в живота на източните народи и съотнасянето им към емоционалната интелигентност.

Специално внимание е отделено на философията на джудо в контекста на другите бойни изкуства. На тази база са очертани социално-психологическите и нравствени аспекти на спорта джудо. Докторантката обосновава тезата, че „джудо е не само спорт и психо-физическа култура,

но и начин на живот, който гарантира здраве, жизненост, висок дух и просперитет на индивида, общността и нацията“(с. 62) и съдейства за развитие на емоционалната интелигентност на личността.

Във втората глава е очертана същността на емоционалната интелигентност в специализираната психолого-педагогическа литература.

Представени са различни теоретични източници, които разкриват структурата на емоционалната интелигентност. Въз основа на това докторантката очертава убедително ролята на практикуването на джудо като условие за нейното повишаване. Посочени са съдържателните насоки на спортната дейност, свързана с джудо и принципните, които са в основата на формиране на емоционалната интелигентност.

На тази база е разкрита и ролята на спорта „джудо“ за ограничаване и преодоляване на агресията и насилието и за повишаване на физическата и психическата дееспособност на личността.

Анализът на използваните литературни източници позволява на докторантката да формулира работната хипотеза на проведеното от нея изследване.

Третата глава е посветена на постановката на изследването. Освен целта, задачите и предмета на изследването са описани използваните методи и етапите, през които преминава експерименталната работа.

В четвъртата глава е направен анализ на резултатите от емпиричното изследване на емоционалната интелигентност на студентите при обучението и практикуването на спорта“джудо“.

Докторантката използва успешно теста за емоционална интелигентност на Робърт Ууд и Хари Толи, и теста на Гордън Олпорт, Филип Върнън и Гарднър Линдзи за основните характеристики на личността, подредени и описани в 6 групи от У. Спрангер. Това ѝ позволява да направи извод, че студентите, занимаващи се с джудо показват по-високо ниво на емоционална интелигентност. Причините са,

че спортът „джудо“ „предявява много специфични изисквания към джудиста, към неговите волеви и личностни качества“; „увеличава се способността да се гледа през погледа на другия“; „степената на трудност... изисква бърза, адекватна и ефективна реакция, показател за която е...емоционалната интелигентност на всеки джудист“(161).

В заключението е обоснована практическата значимост на доктората в три аспекта: научно-теоретически, научно практически и научно – методически.

Цялостният анализ на дисертационния труд позволява да се очертаят и **приносите** му в педагогическото познание, а именно:

- Направен е историко-психологически анализ на възникването, етапите на развитие и обособяването на категорията „емоционална интелигентност“.
- Емпирично доказано е, че системното и методическо практикуване на спорта „джудо“ развива емоционалната интелигентност на студента.
- Апробираната методика на работа със студентите, практикуващи спорта джудо, насочена към повишаване на емоционалната им интелигентност, може да бъде използвана в педагогическа практика на всички висши училища.

Към докторанта имам няколко въпроса:

- Какви са основанията на авторката да се изписва в увода целта на две места- и на стр.6-7, и на стр. 13?
- Какви са основанията емоционалният интелект да се определя като навик(стр.79)?
- Кое налага да се поставят целта, задачите, предмета, обекта и методиката на изследване и в увода, и в трета глава?

В заключение считам, че представеният за защита дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния

състав в Република България. Авторефератът отразява съдържанието на труда. Посочените публикации са по темата на дисертационния труд.

Всичко това и очертаните приноси ми дават основание убедено да подкрепя да **бъде присъдена на докторанта Елица Йорданова Стоянова** образователната и научна степен "**доктор**" в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по(Методика на обучението по физическо възпитание и спорт - джудо).

20.10.2017г.
София

автор на становището:
/проф.д.п.н. Ем.Рангелова/